

4. Duncan S., Brosnan K., Derrick J., Gregson M. et al. Reflective teaching in further, adult and vocational education. Great Britain: Bloomsbury, 2020. p. 475

5. Gregson M. In Practice: The Importance of Practitioner Research in Vocational Education. *Education Sciences*. 2020. №10. doi:10.3390/educsci10030079

6. Чепурна М.В. Інноваційні технології навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах. *Modern aspects of science. 13- th volume of the international collective monograph*. Czech Republic, 2021. P.503-547

Чорненька Ю.В., студентка
Макгауен Т.В., к. філол. н., ст. викладач
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЛАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ФРАГМЕНТУ РОМАНУ А.Д.БОУМЕН «SUMMER BIRD BLUE»

Для будь-якого художнього твору характерна досить велика кількість прагматичного заряду. З метою передати культуру, її традиції та звичаї, перекладачі звертаються до прагматичних трансформацій, щоб наблизити читача до тієї чи іншої культури. Прагматичні трансформації – це «зміна форми і змісту одиниць у тексті, з метою збалансування прагматичного впливу на реципієнта» [4, с. 467].

Метою наших тез є встановлення та опис прагматичних трансформацій, застосованих нами під час роботи над власним перекладом українською мовою уривка роману А. Д. Боумен «Summer Bird Blue» [7].

Під час роботи над перекладом уривку твору найчастіше ми зверталися та таких типів прагматичних перетворень, виокремлених дослідницею Селівановою О.О., як передача лексичних фразеологізмів та мегатекстові трансформації.

Лексичні фразеологізми – сталі слова та вирази, які мають образне емоційно-експресивне значення [5, с. 11]. Серед найпоширеніших прийомів перекладу фразеологізмів є переклад за допомогою фразеологізму-відповідника, вільної словосполуки та словом [3, с. 176].

Заміну фразеологізму з оригіналу відповідним фразеологізмом з однаковим значенням та внутрішньою формою у перекладі можемо розглянути у прикладі *I roll my eyes and sit up, pulling my knees back so my legs are shaped like a diamond* [7, p. 150] // *Я невдоволено закочую очі і сідаю, відвівши коліна назад, – так, що ноги утворюють форму ромба*, де фразеологізм *roll my eyes* передаємо ідіоматичним виразом *закочую очі*, спостерігаючи комбінаторику інших перекладацьких трансформацій як додавання лексичної одиниці *невдоволено* задля передачі емоційно-оцінного

компонента виразу та опущення присвійного займенника *tu – moi* в перекладі за вимогою української мови.

Заміну фразеологізму з оригіналу відповідним фразеологізмом з однаковим значенням та різною внутрішньою формою спостерігаємо у прикладі *I walk in, turning to close the door, when something in the room across from me catches my eye* [7, p. 150] // *Заходжу, повертаюся, щоб зачинити двері, але щось у кімнаті навпроти мене привертає мою увагу*, де в оригіналі фразеологізм *catch my eye*, дослівно привертає моє око, замінено у перекладі на український відповідник *привертає мою увагу*.

Фразеологізмам оригіналу можуть відповідати звороти, **вільні сполуки** в перекладі, що мають однаковий обсяг інформації [1, с. 186] та **слово**. У прикладі *I snort before pushing myself up and making my way to the first door on the left* [7, p. 150] // *Я фиркаю, перед тим, як підвестися і попрямувати до перших дверей ліворуч* фразеологізм *pushing myself up* у перекладі замінили дієсловом із спільною семантикою *підвестися*.

Мегатекстові трансформації – це коментарі, примітки та виноски, які компенсують невідому читачеві інформацію [6, с. 861]. Так, у прикладі *Shave ice at the mall is junk, but the one at the hotel is ono* [7, p. 155]. // *«Морозиво із замороженого фруктового льоду в торговому центрі – фуфло, а ось в готелі – нічоґеньке* невідомою стравою для українського читача є *shave ice* – так званий десерт-пінсу, значення якого ми розкриваємо за допомогою коментаря: *shave ice* – це різновид замороженого десерту, який готують із тонкої стружки льоду або дрібно подрібненого льоду та солодких приправ або сиропів [2].

Отже, прагматичні трансформації спрямовані для забезпечення комунікативного впливу на адресата. Для збереження смислового та емоційного змісту тексту потрібно знаходити максимально наближений еквівалент фразеологізмів для мови перекладу, а щоб донести незрозумілі для читача поняття, символи тощо, використовувати мегатекстові трансформації.

Література:

1. Виноградов В. С. Перевод: общие и лексические проблемы. Учебное пособие. – Московский университет, 2006. – 240 с.
2. Вікіпедія. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Shave_ice.
3. Литвин І. М. Перекладознавство. Навчальний посібник. – Черкаси, 2019. – 240 с.
4. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. – Черкаси, 2012. – 488 с.
5. Селіванова О. О. Нариси з української фразеології (психокогнітивний та етнокультурний аспекти). – Черкаси, 2004. – 276 с.
6. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. – Вид. 2-е, виправл. і доп. – 2017. – 890 с.
7. Akemi Dawn Bowman. Summer Bird Blue. URL: https://drive.google.com/file/d/1BZY-BuKUm2Ra9c-mUmAEBtmrvqu6zObO/view?usp=share_link.